

№ 15 (633) 12 квітня 2012 року

ПРОФСПІЛКОВІ

www.psv.org.ua

всеукраїнська профспілкова щотижнева газета

ВІСТІ

ТЕМА НОМЕРА

ЗАКАТОВАНІ ЗАРАДИ
ЄВРО

8

ТЕМА НОМЕРА

З ВЕЛИКОДНЕМ!

13

- 2 БЮДЖЕТ-2012:** УСІ ПРОПОЗИЦІЇ ПРОФСПІЛОК УРАХОВАНО
- 4 ЮРІЙ КУЛИК:** ГОЛОВНИЙ ПРІОРИТЕТ – СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЛЮДИНИ ПРАЦІ
- 6 ДИТЯЧЕ ОЗДОРОВЛЕННЯ** ГОТУЄМОСЬ ДО СЕЗОНУ ЗАЗДАЛЕГІДЬ
- 10 ПРОФСПІЛКА ДОПОМОГЛА** СТРАХОВИЙ СТАЖ ПЕРЕРАХОВАНО

З ВЕЛИКОДНЕМ!

ШАНОВНІ СПІЛЧАНИ!

Щиро вітаю вас із Великоднем – святом, що має особливий духовний вимір і життєдайну силу!
У цей світлий день сердечно бажаю вам добра і радості, родинного тепла і взаєморозуміння, душевного спокою і впевненості в майбутньому. Хай Воскресіння Христове принесе в кожну домівку достаток, Божу благодать, духовне оновлення, віру, надію і любов. Миру вам і всіляких особистих гараздів!
Христос Воскрес!

3 повагою,

ЮРІЙ КУЛИК,
ГОЛОВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

ВІТАННЯ

**12 КВІТНЯ –
ПРОФЕСІЙНЕ СВЯТО ПРАЦІВНИКІВ
РАКЕТНО-КОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ**

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ ЩИРО ВІТАЄ
ВСІХ ПРАЦІВНИКІВ РАКЕТНО-КОСМІЧНОЇ
ГАЛУЗІ УКРАЇНИ З ПРОФЕСІЙНИМ СВЯТОМ!

Досягнення підприємств і організацій галузі в освоєнні космосу широко відомі в усьому світі. Ми високо цінуємо вагомий внесок ракетобудівників України в науковий дослідження, створення сучасної ракетно-космічної техніки і впровадження високих космічних технологій у народне господарство. Федерація профспілок завжди буде послідовно обстоювати соціально-економічні права та інтереси працівників галузі.

Бажаємо, щоб ваша праця приносила вам професійне задоволення та фінансове благополуччя. Здоров'я вам і вашим родинам!

3 повагою,

ЮРІЙ КУЛИК,
ГОЛОВА ФПУ

**ШАНОВНІ ПРАЦІВНИКИ ПІДПРИЄМСТВ ТА
ОРГАНІЗАЦІЙ ДЕРЖАВНОГО КОСМІЧНОГО
АГЕНТСТВА УКРАЇНИ, ПРОФСПІЛКОВІ
АКТИВІСТИ, КОЛЕГИ!**

Центральний комітет Профспілки працівників космічного та загального машинобудування України сердечно вітає всіх трудівників та ветеранів ракетно-космічної галузі, всіх, хто присвятив себе цій професії, з Днем працівників ракетно-космічної галузі!
Головні досягнення галузі за роки незалежності України – вихід та завоювання гідного місця на ринку космічних послуг. Спасибі вам за ту працю, завдяки якій збережено наш потенціал!
Бажаю вам стійкості, терплячості та віри в завтрашній день, нових успішних проектів! Благополуччя, гармонії, здоров'я, достатку вашим родинам!

3 повагою,

ВІД ІМЕНІ ЦК ПРОФСПІЛКИ «КОСМОМАШ»
ВІКТОР ЛИТВИН,
ГОЛОВА ПРОФСПІЛКИ

СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

На засіданні Кабміну 5 квітня розглядалася низка питань, які стосуються економіки, соціальної сфери, трудових відносин. Зокрема, профспілки взяли активну участь в обговоренні пропозицій до Державного бюджету України на 2013–2014 роки, а також проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2013 рік.

**БЮДЖЕТ-2013:
ВРАХОВАНО ВСІ ПРОПОЗИЦІЇ ПРОФСПІЛОК**

Як повідомив перший заступник керівника СПО профспілок, заступник Голови ФПУ Григорій Осовий, цьому процесу передувала велика аналітична робота профспілкових експертів. Було надіслано розгорнуті пропозиції до Міністерства фінансів України, яке є головним виконавцем у підготовці проектів цих нормативно-правових актів.

Григорій Осовий зазначив: «Уперше Міністерство фінансів так конструктивно підійшло до пропозицій профспілок. Перший заступник міністра фінансів України А. Мярковський у присутності глави уряду зазначив, що враховано всі пропозиції, подані профспілками. Це закономірно, адже профспілки намагаються на розгляді та врахуванні при остаточному опрацюванні про-

екту Основних напрямів бюджетної політики на 2013 рік важливих пропозицій, що ґрунтуються на необхідності фінансового забезпечення реалізації соціальних ініціатив Президента України Віктора Януковича, проголошених 7 березня на засіданні Кабміну і підтриманих профспілками, зокрема щодо збільшення доходів громадян, ефективної зайнятості, житлової політики, ком-

пенсації вкладникам Ощадбанку колишнього СРСР».

Тож масо невелику, але дуже важливу перемогу. Це стосується, насамперед, суттєвого перелому в соціальному діалозі під час обговорення бюджетування, підвищення рівня соціально-економічного захисту наших громадян.

ОЛЕКСІЙ ПЕТРУНЯ,
МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

ІНІЦІАТИВА

**«ПАРТНЕРСТВО
«ВІДКРИТИЙ УРЯД»**

Кабінет Міністрів України своїм Розпорядженням ухвалив План дій з впровадження ініціативи «Партнерство «Відкритий уряд» – дуже важливий крок із боку влади назустріч суспільству, громадським організаціям, усім громадянам країни. Варто зазначити, що відкритий діалог, який запропонував Глава уряду громадським організаціям, давно і плідно ведуть з органами державної влади українські профспілки, насамперед Федерація профспілок України. Прокоментував ініціативу уряду заступник Голови ФПУ Григорій Осовий: «Це дуже важливий крок, адже Україна не тільки декларує, а й демонструє відкритість органів влади в діалозі з суспільством. Останнім часом було створено робочу групу, до складу якої запросили і мене як представника Федерації профспілок. Ця робоча група напрацювала План дій з впровадження в Україні ініціативи «Партнерство «Відкритий уряд». Характерно, що уряд і громадськість продемонстрували здатність до спільних дій, а також готовність до взаємної відкритості. Для нас відкритість діалогу, партнерство з урядом – це щоденна робота для суспільства, для людей. Додамо, що профспілки можуть бути в цьому питанні позитивним прикладом для інших громадських організацій. Більш того, ми завжди готові поділитися досвідом».

ОЛЕКСІЙ ПЕТРУНЯ,
МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

СПО

**СТАН ВИКОНАННЯ
ДОРУЧЕНЬ ПРЕМ'ЄРА**

9 квітня відбулося засідання Спільного представницького органу всеукраїнських профспілок і профб'єднань для ведення колективних переговорів та соціального діалогу на національному рівні.

Як перше питання порядку денного була заслухана інформація про реагування Кабінету Міністрів України на звернення профспілок за результатами зустрічі профактиву з Прем'єр-міністром України Миколою Азаровим. Так, під час зазначеної зустрічі Прем'єру було передано 177 пропозицій щодо вирішення проблемних питань загальнодержавного, галузевого та регіонального значення. Більшість з них уже розглянуто безпосередньо Миколою Азаровим, надано відповідні доручення міністрам та керівникам інших центральних органів виконавчої влади щодо реалізації цих пропозицій, а в разі необхідності – внесення на розгляд уряду узгоджених проектів рішень. Координацію цієї роботи покладено на віце-прем'єр-міністра – міністра соціальної політики України Сергія Тігіпка.

У ході засідання також розглянуто інші питання, зокрема про хід виконання Генеральної угоди за станом на 1 січня 2012 року, обрання кандидатури координатора від сторони профспілок до складу тристоронньої робочої групи з опрацювання Плану заходів щодо реформування формату ведення колективних переговорів з укладення Генеральної угоди на новий строк, затвердження Плану основних заходів СПО профспілок на 2012 рік, інформація про консультації сторін соціального діалогу щодо окремих норм проекту Трудового кодексу та ін. Із зазначених питань ухвалено відповідні рішення.

МЕДІА-ЦЕНТР ФПУ

ПРЕЗИДІЯ

Забезпечення громадського контролю профспілок за дотриманням трудового законодавства, стан роботи над проектом Трудового кодексу України, соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, оцінка застосування нестандартних видів зайнятості на ринку праці України – ці та чимало інших питань, у центрі уваги яких, як і завжди, людина праці, захист її прав та обстоювання інтересів, а також шляхи поєднання соціального діалогу були предметом обговорення Президії Федерації профспілок України, що відбулася 10 квітня 2012 року під головуванням Юрія Кулика.

КОНСОЛІДОВАНИМИ ДІЯМИ – ДО СПІЛЬНОЇ МЕТИ

**СПІВПРАЦЮ
«УЗАКОНЕНО»**

Розпочалося засідання Президії урочистим підписанням Угоди про співпрацю між Пенсійним фондом України в особі голови правління Бориса Зайчука та Федерацією професійних спілок України в особі Голови Юрія Кулика. Так, враховуючи потребу в подальшому розвитку співпраці в зв'язку з реформуванням пенсійної системи, розуміючи, що вона сприятиме стимулюванню соціального прогресу на засадах соціального партнерства, прагнучи взаємним підтримки в досягненні спільних цілей щодо забезпечення утвердження в Україні ефективної системи пенсійного страхування та захисту інтересів найманих працівників, пов'язаних із формуванням та реалізацією їх пенсійних прав, сторони здійснюватимуть спільну діяльність у сферах організаційної, аналітичної, законопроектної, правопросвітницької та правозахисної роботи, інформаційного забезпечення застрахованих осіб і страховальників у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Співпраця здійснюватиметься за наступними напрямками:

- обмін інформацією;
- методична допомога;
- інформування застрахованих осіб і страховальників щодо питань загальнообов'язкового

державного пенсійного страхування;

- правова допомога застрахованим особам і страховальникам;
- узагальнення практики застосування законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;
- спрямування зусиль на стабілізацію та розвиток солідарної пенсійної системи, поступове запровадження обов'язкової накопичувальної системи пенсійного страхування, впровадження обов'язкових професійних пенсійних програм для працівників, зайнятих на роботах зі шкідливими та важкими умовами праці, уніфікацію правил призначення спеціальних пенсій, удосконалення системи адміністрування збору та обліку єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- проведення заходів, спрямованих на легалізацію заробітної плати та зайнятості населення

6 млн
громадян України

працюють без належного державного та соціального захисту.

ДОТРИМАННЯ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА – ПІД ПИЛЬНИМ ОКОМ ФПУ

Члени Президії приділили значну увагу розгляду питання забезпечення громадського контролю профспілок за дотриманням трудового законодавства, адже масштабний наступ на права трудящих, який триває в Україні, як ніколи вимагає від профспілкових організацій належного виконання цього завдання, активного реагування на кожний факт порушення закону. Останнім часом набули поширення такі явища, як нелегальна зайнятість, використання запозиченої праці, виплата заробітної плати «в конвертах», зростає кількість порушень трудових прав працівників на захист від незаконного звільнення, належний рівень заробітної плати, безпечні і здорові умови праці, пільги і компенсації. Так, за повідомленням віце-прем'єр-міністра – міністра соціальної політики України Сергія Тігіпка, на сьогодні перебуває в тіні і виплачується «в конвертах» 145 млрд грн заробітної плати.

За даними Мінсоцполітики, під час здійснення територіальними органами Держпраці в 2011 році перевірок дотримання законодавства про працю на 4997 підприємствах-боржниках найпоширенішим порушенням виявилися саме неоплачені трудові відносини з працівниками. Звичайним явищем залишається і надання працівникам відпусток без збереження заробітної плати на строки, що значно перевищують установлені чинним законодавством.

задля поповнення бюджету Пенсійного фонду та захисту застрахованих осіб.

Також члени Президії заслухали інформацію заступника Голови ФПУ Григорія Осового щодо укладення Угоди про співробітництво між Українським союзом промисловців і підприємців та Федерацією профспілок України. Розглянувши текст звернення президента Українського союзу промисловців і підприємців до Федерації профспілок України. Розглянувши текст звернення президента Українського союзу промисловців і підприємців до Федерації профспілок України.

Варту зазначити, що на засіданні Президії був присутній перший заступник міністра соціальної політики України Василь Надрага. Він виступив із доповіддю про реагування Кабінету Міністрів України на звернення профспілок за результатами зустрічі з Прем'єр-міністром України Миколою Азаровим 27 січня 2012 року, присвяченої посиленню соціального ді-

алогу між органами державної влади та профспілками для вирішення актуальних питань розвитку вітчизняного виробництва та соціально-трудової сфери.

логі між органами державної влади та профспілками для вирішення актуальних питань розвитку вітчизняного виробництва та соціально-трудової сфери.

СВЯТА НАБЛИЖАЮТЬСЯ

На засіданні було затверджено текст Звернення Президії Федерації профспілок України до профспілкових організацій з нагоди проведення в країні Всесвітнього дня охорони праці, який відзначатиметься 28 квітня.

Також члени Президії постановили: вважаючи відзначення Міжнародного дня солідарності трудящих проявом найкращої пошани до людини праці, спільної підтримки і бо-

ротьби під проводом профспілок, рекомендувати членським організаціям ФПУ провести 1 травня 2012 року в усіх регіонах України масові святкові заходи під гаслом: «Профспілки – за гідне життя, стабільність у суспільстві!».

Щодо кадрових та організаційних питань, за пропозицією Статутної комісії ФПУ, на підставі рішення Президії Профспілки працівників державних установ України від 20 березня 2012 року підтверджено повноваження постійного заступника члена Президії ФПУ, заступника голови Профспілки працівників державних установ України Юрія Піжучка. Затверджено звіт про виконання бюджету ФПУ в 2011 та 2012 роках, а також оновлений склад Науково-методичної ради ФПУ, зміни в складі Наглядової ради Академії праці та соціальних відносин ФПУ.

На завершення засідання члени Президії прийняли рішення про нагородження нагрудним знаком ФПУ «Заслужений працівник профспілок України» та почесним знаком ФПУ «За досягнення в аматорському мистецтві», а також підбили підсумки Всеукраїнського конкурсу на кращого працівника культурно-освітнього закладу профспілок та Всеукраїнського конкурсу культурно-освітніх закладів профспілок.

ОЛЕНА ОВЕРЧУК, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

ВИРІШУВАТИ ПРОБЛЕМИ ЧЕРЕЗ СОЦІАЛЬНИЙ ДІАЛОГ

– Юрію Миколайовичу, перш за все, як профспілки очинили соціальні ініціативи Президента?

– Федерація профспілок України надзвичайно позитивно сприйняла проголошення нових соціальних ініціатив Глави держави, які відповідають позиції профспілок та очікуванням людей праці. Професійні спілки як соціальний партнер уряду висловлюють готовність активно допучитися до вирішення поставлених завдань щодо значного підвищення соціальних гарантій, заробітних плат трудящих, пенсій ветеранам праці і війни, подолання бідності і нерівності доходів, розвитку новітнього виробництва і створення високооплачуваних робочих місць, реалізації програм будівництва житла, які потребують спільної роботи всього суспільства.

– А що конкретно вже зроблено Федерацією профспілок України щодо підвищення соціальних стандартів, створення гідних умов праці та життя?

– 3 ініціативи ФПУ в листопаді 2011 року створено робочу групу з представників зацікавлених центральних органів виконавчої влади та профспілок, яка розглядає можливість удосконалення Методології визначення розміру прожиткового мінімуму задля забезпечення максимальної відповідності цього стандарту реальному рівню та динаміці зміни цін. Протягом I кварталу 2012 року ця робоча група підготувала для учасників колективних переговорів на національному рівні пропозиції щодо вдосконалення законодавчого та методологічного врегулювання питання розрахунку відповідно до чинного законодавства прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який є основою для визначення державних соціальних гарантій, зокрема мінімальної заробітної плати, та провела розрахунки відповідно до чинного законодавства прожиткового мінімуму для працездатних.

Найближчим часом має бути завершено актуалізацію наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг для визначення прожиткового мінімуму. ФПУ домагатиметься врахування у структурі прожиткового мінімуму працездатних осіб суми податку з доходів фізичних осіб та прийняття нової постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг для основних соціальних і демографічних груп населення». Під час зустрічі Прем'єр-мініст-

ра України Миколи Азарова з профспілками 27 січня ми передали йому пропозиції для розгляду та прийняття Урядом відповідних рішень із соціально-економічних питань. Багато з них вже реалізовані. Загалом ми намагаємося вирішувати проблеми не через конфронтацію з органами влади і роботодавцями, а через соціальний діалог.

– ФПУ велику увагу приділяє питанням соціального захисту найуразливіших верств населення – малозабезпечених сімей, сімей з дітьми, ветеранів війни і праці, інвалідів, зокрема в частині надання соціальної допомоги, гарантій, пільг тощо. На Вашу думку, що тут ще треба зробити для покращення життя цих категорій громадян?

– Ми намагаємося достукатися до влади, щоб відмовитися від застосування при визначенні соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям неконституційного тимчасового показника «рівень забезпечення прожиткового мінімуму», який фактично занижує рівень державних допомог через хронічну нестачу коштів у державному бюджеті на цю мету, за своєю суттю не є державним соціальним стандартом і нівелює значення прожиткового мінімуму як базового соціального стандарту. Така позиція профспілок підтримується і Президентом України Віктором Януковичем, який наголошував на необхідності ліквідації цього показника, оскільки його застосування порушує конституційні права громадян. На жаль, Законом «Про державний бюджет України на 2012 рік» збережено застосування цього показника для призначення допомоги малозабезпеченим сім'ям. На низькому рівні залишається і виплата допомоги по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Нині відповідно до Закону «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» допомога надається у розмірі, що дорівнює різниці між прожитковим мінімумом, встановленим для працездатних осіб, та середньомісячним сукупним доходом сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців, але не менше 130 гривень. Така допомога є вкрай низькою. При цьому мінімальний розмір допомоги (130 грн) не переглядався з 2008 року. Неврегульованим залишається питання щодо обчислення сукупного сімейного доходу, оскільки від його суми визначається як право на отримання відповідної соціальної допомоги, так і її розмір. На думку профспілок, при визначенні сукупного доходу для призначення соціальної допомоги слід враховувати ту величину доходу, яку фактично отримала особа. Враховуючи зазначене, я звернувся до віце-прем'єр-

ЮРІЙ КУЛИК: «ГОЛОВНИЙ ПРІОРИТЕТ ПРОФСПІЛОК – СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЛЮДИНИ ПРАЦІ»

Сьогодні в суспільстві активно обговорюється соціальна ініціатива Президента України Віктора Януковича, які передбачають покращення життя простих людей. Зрозуміло, що величезну роль у цьому можуть і повинні відігравати профспілки, головна мета діяльності яких і є захист соціально-економічних інтересів працівників. Як вони вирішують це завдання, що планують зробити для створення гідних умов праці та стандартів життя? На ці та інші запитання відповідає Голова Федерації профспілок України Юрій Кулик.

міністра – міністра соціальної політики України Сергія Тігіпка з пропозиціями про внесення змін до окремих законодавчих та інших нормативно-правових актів, які визначають рівень та порядок надання державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям, а також сім'ям з дітьми. Сьогодні також налагоджено тісну співпрацю з Всеукраїнською громадською організацією «Союз Чорнобиль України». Ми провели низку спільних заходів, спрямованих на недопущення звуження обсягу розмірів компенсаційних виплат та соціальної допомоги, визначених Законом «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Як Голова ФПУ звернувся до Президента України, Верховної Ради України, підприємств, установ, організацій, громадськості з вимогою забезпечити виконання законодавчо встановлених норм і гарантій для учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, зокрема вжити всіх можливих заходів щодо недопущення звуження розміру та обсягів існуючих прав, у тому числі права на достатній життєвий рівень для себе та своєї сім'ї, гідне соціальне забезпечення та соціальний захист.

ЯК ЗУПИНИТИ ЦІНОВИЙ ТАЙФУН?

– Юрію Миколайовичу, не секрет, що зараз людям дуже складно боротися і виживати в умовах постійного зростання тарифів і цін. Які кроки здійснюють профспілки в цьому напрямі?

– Дійсно, в умовах постійного підвищення цін і тарифів для населення на харчові продукти, природний газ, електроенергію, житлово-комунальні послуги, послуги охорони здоров'я та освіти реальною допомогою громадянам стало продовження та активізація співпраці профспілок з усіма гілками влади з питань формування та реалізації державної політики ціноутворення. Відсутність єдиного державного органу з питань додержання державної дисципліни цін тільки поглиблювала нестабільність цінотної ситуації на споживчому ринку, з чим профспілки миритися не могли. Наприкінці минулого року ФПУ вдалося домогтися позитивного результату щодо утворення Державної служби з питань ціноутворення та створення єдиної системи органів державного контролю за цінами. Позицію профспілок було оголошено на засіданні Кабінету Міністрів України 7 грудня 2011 року та доведено до відома Президента України. Глава держави своїм Указом утворив Державну інспекцію з контролю за цінами.

ДОРΟΣЛІ ПРОБЛЕМИ – ДІТЯМ НА ЗАВАДІ

Нещодавно в Будинку спілок відбувся круглий стіл «Актуальні питання оздоровлення та відпочинку дітей в Україні». У заході взяли участь ті, хто зацікавлений іще до початку літнього оздоровчого сезону вирішити всі існуючі проблеми із цих питань. Серед присутніх були представники всеукраїнських профспілок і профоб'єднань, фахівці апарату Федерації профспілок України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України, Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, Всеукраїнської благодійної організації «Лелека», керівники дитячих оздоровчих закладів із багатьох куточків України та ін.

Учасники заходу обговорювали сучасний стан і перспективи розвитку галузі оздоровлення та відпочинку дітей, питання нормативно-правового та науково-методичного забезпечення, збереження і розвитку мережі закладів, підготовки кваліфікованих кадрів, харчування та медичного обслуговування в дитячих таборах відпочинку тощо. Відкрила роботу круглого столу заступник Голови ФПУ Тетяна Гулечко, яка наголосила на доцільності проведення такої зустрічі: «Дуже правильно до початку літнього сезону озвучити наболілі проблеми, аби ті питання, які є можливістю вирішити вже сьогодні – були вирішені та жодним чином не завадили дітям! Адже від наших рішень і дій залежатиме їхнє оздоровлення, відпочинок у літніх таборах, те, наскільки дітла-

хам буде комфортно...» Присутні обговорили хід підготовки до літнього сезону, наголосили на необхідності вдосконалення законодавчої та нормативної бази, спинилися на питанні тривалості зміни, зокрема, пропонувався її зменшити з метою здешевлення вартості путівок, переліку запропонованих послуг, норм харчування тощо. У ході круглого столу було визначено шляхи подальшої співпраці в організації оздоровлення та відпочинку дітей. Тим часом основним результатом цієї зустрічі виявилось те, що представники держави почули проблеми, якими занепокоєні профспілки та безпосередньо керівники дитячих таборів відпочинку, та взяли участь, до речі, вперше за останні роки, у Всеукраїнському семінарі організаторів дитячого оздоровлення та відпочинку.

В ЕПІЦЕНТРИ

МОРЕ, СОНЦЕ ТА ВОДА – ЦЬОГО ВЖЕ УВАГУ БАТЬКІВ І ДІТЕЙ ДО ВІДПОЧИН

Підготовка до нового літнього сезону розпочинається тоді, коли тількино завершується поточний сезон, тобто ще восени. ФПУ також не чекає літньої пори, щоб розпочати активну діяльність у цьому напрямі. Так, протягом року проводилися різноманітні заходи, що стосувалися дитячого літнього оздоровлення. Зокрема, 26–29 березня на Дніпропетровщині пройшов всеукраїнський семінар організаторів дитячого оздоровлення та відпочинку влітку 2012 року «В епіцентрі подій – літо!».

У рамках підготовки до літнього оздоровлення дітей, з метою підвищення якості надання послуг, рівня кваліфікації спеціалістів дитячих оздоровчих закладів і обміну кращим досвідом 170 спеціалістів з двадцяти регіонів України зібралися на семінар, що відбувся в одному з найкращих профспілкових санаторіїв «Новомосковський». Організаторами такого масштабного заходу стала Федерація профспілок України, її партнер – Благодійна асоціація «Лелека», а також Дніпропетровське облпрофоб'єднання.

Тетяна Гулечко, голова Дніпропетровського облпрофоб'єднання Віталій Дубіль, представники Міністерства соціальної політики, Міністерства охорони здоров'я, Фонду соціального страхування, МНС, санітарної служби,

керівники таборів відпочинку, вожаті, методисти та ін.

Привітав присутніх голова облдержадміністрації Олександр Вілкул.

«Протягом багатьох років ми проводимо подібні заходи, однак останнім часом представники профільних міністерств не відвідували їх. Тому цього року ми доклали чимало зусиль, зокрема, це і проведення круглого столу, й перемовини з віцепрем'єр-міністром – міністром соціальної політики Сергієм Тігіпком, аби профільні міністерства особисто почули про проблеми таборів», – наголосила заступник Голови ФПУ Тетяна Гулечко.

У рамках всеукраїнського семінару для керівників дитячих оздоровчих закладів було проведено низку цікавих заходів, серед яких, зокрема, діагностичний тренінг «Основні проблемні питання галузі оздоровлення та відпочинку дітей в Україні», юридичний дайджест «Система нормативно-правового регулювання діяльності дитячого закладу оздоровлення та відпочинку», відверта розмова «Енциклопедія екстремальних ситуацій (охорона життя, здоров'я і праці у діях)», лекції «Педагогіка взаємодії», «Практичний аспект застосування PR-технологій у просуванні на ринку послуг дитя-

**Близько
776 400
дітей і підлітків**

охоплено оздоровчими заходами минулого року завдяки організаційній і фінансовій участі профспілок.

ПОДЯКА ЗА ПРАЦЮ

Федерацією профспілок України засновано **нагрудний знак «За досягнення в організації оздоровлення та відпочинку дітей»** для відзначення профспілкових активістів, працівників профспілкових органів, підвідомчих профспілкам організацій та установ, керівників підприємств і організацій, керівників та працівників дитячих закладів оздоровлення і відпочинку, громадських діячів, соціальних партнерів ФПУ, які активно сприяють розвитку галузі оздоровлення дітей або беруть безпосередню участь в організації оздоровчого процесу. Нагороджувати нагрудним знаком будуть за конкретні досягнення, значний особистий внесок, плідну багаторічну (не менш як 10 років) працю тощо.

НАВЧАННЯ ОРГАНІЗАТОРІВ ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ

Запорізька обласна рада профспілок разом із соціальними партнерами провели семінар-нараду з питань організації оздоровчої кампанії влітку 2012 року.

У заході взяли участь представники Фонду соцстраху, МНС, облСЕС, податкової служби, керівники структурних підрозділів облдержадміністрації, міськвиконкому, дитячих оздоровчих закладів, голови профспілкових комітетів різних рівнів тощо. Відкриваючи семінар, голова Запорізької обласної ради профспілок Віктор Слєпшон окреслив основні напрями роботи та стан справ у галузі оздоровлення.

Про підсумки оздоровчої кампанії 2011 року і завдання на новий літній сезон проінформував завідувач відділу облпрофради Анатолій Черепехін. Основний наголос було зроблено на необхідності забезпечення якісного та безпечного проведення оздоровчої кампанії, підбір кадрів, взаємодію з органами влади, профспілковими організаціями, співпрацю з Фондом соціального страхування, санітарними службами, а також – на збільшення кількості оздоровлених дітей із залученням коштів роботодавців, органів влади, профспілок та Фонду соцстраху.

У ході зустрічі виступили заступник голови Запорізької облдержадміністрації Микола Ярмошук і заступник головного державного санітарного лікаря санітарно-епідеміологічної станції Олег Зікін, які загалом охарактеризували стан справ щодо підготовки до оздоровчої кампанії-2012, озвучили поставлені завдання та відповіли на запитання учасників наради. Спеціалісти ГУ МНС України в Запорізькій області роз'яснили питання підготовки матросів-рятувальників та повідомили, куди звертатися у разі виникнення непередбачених випадків.

Головний педіатр області Олена Гужеля у своєму виступі висвітлює питання підбору та підготовки лікарів для роботи в оздоровчих закладах, надання невідкладної медичної допомоги районними лікарнями, відповіла на численні запитання директорів оздоровчих закладів. Виконавчий директор Запорізького обласного союзу промисловців, підприємців, роботодавців «Потенціал» Станіслав Остапенко озвучив рішення, які були прийняті на засіданні Правління Фонду соціального страхування у Києві. Фахівці обласного відділення цього фонду і директор виконавчої дирекції Віталій Каплій спинилися на недоліках, виявлених 2011 року, розповіли про часткове фінансування оздоровлення дітей за рахунок коштів фонду та необхідні документи, які слід подати у відділ оздоровчих заходів обласної дирекції фонду та ін. Підбиваючи підсумки наради, Віктор Слєпшон запевнив присутніх, що всі подані пропозиції буде узагальнено для прийняття рішень на нараді в облдержадміністрації. У рамках семінару-наради фахівці апарату облпрофради з питань охорони праці, правових питань та економічного блоку проконсультували керівників дитячих оздоровчих закладів із найактуальніших питань. Робота з підготовки до оздоровчого сезону триває. Профспілки та органи влади, представники місцевих самоврядування, роботодавці разом із власниками оздоровчих закладів зробиють усе від них залежне, щоб оздоровчий сезон відбувся.

**ЗАПОРІЗЬКА ОБЛРАДА
ПРОФСПІЛОК**

ДОПОМОГА В ТЕЛЕФОННОМУ РЕЖИМІ

Кожного літнього сезону функціонує «гаряча лінія» ФПУ, за допомогою якої можна отримати відповіді на ті чи інші запитання стосовно дитячого відпочинку. Тож і цього літа номер телефону, за яким можна звертатися у разі необхідності, буде вказано на офіційному сайті ФПУ.

ПОДІЙ – ЛІТО!

ЗАМАЛО ДЛЯ ТОГО, АБИ ПРИВЕРНУТИ КУ В ТОМУ ЧИ ІНШОМУ ТАБОРІ...

чого оздоровлення та відпочинку», тренінги з командоутворення, бліц-курс документоведення та інші. Також йшлося про менеджмент роботи дитячого закладу оздоровлення та відпочинку, мотивацію працівників, основні способи розв'язання конфліктів, охорону праці тощо.

Усі розглянуті під час семінару теми – надзвичайно важливі, адже вони дали змогу зрозуміти, як правильно продати путівку, як співпрацювати з Фондом соціального страхування, як вести документацію та інші практичні питання, зокрема, й ті, що стосуються нормативно-правового регулювання.

Однією з актуальних проблем, яка непокоїть профспілки, а тому також обговорювалася в ході цієї триденної зустрічі, є державна програма про оздоровлення та відпочинок дітей до 2016 року. Із цього приводу ФПУ має певні напрацювання та пропозиції,

«АЛЬМАНАХ ДИТЯЧИХ ОЗДОРОВЧИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ»

Ця книга подає перелік та ознайомлює із закладами оздоровлення й відпочинку дітей, висвітлює їх діяльність та основні напрями роботи. Видання інформує читачів про роботу органів державної влади та профспілкових організацій, що сприяють розвитку вітчизняної системи оздоровлення та відпочинку дітей.

Упродовж 2012 року за підтримки Федерації профспілок України та Всеукраїнської благодійної організації «Лелека» укладається другий та третій томи видання «Альманах дитячих оздоровчих закладів України».

які були передані до профільного міністерства.

Старшим вихователям і методистам дитячих оздоровчих закладів були запропоновані інтерактивні та соціальні ігри, практичні заняття та тренінги, консультації психологів та юристів. Зокрема, було докладно розглянуто ведення ділової документації старшого вихователя (методиста), зроблено роботу над помилками під

назвою: «Програми та плани роботи дитячого оздоровчого закладу» тощо.

Тепло проходили вечори приймних зустрічей «Тримаємо курс на літо» та приймних спогадів «Будь напоготові! Завжди напоготові!», котрий був присвячений 90-річчю піонерської організації, а також загонів вогниці «У дружньому колі».

У рамках семінару учасники спинилися на

питаннях, що стосувалися Закону України «Про оздоровлення та відпочинок дітей», який має стати більш гнучким, приділили увагу медичному аспекту як одному з напрямів роботи табору. Це більше профілактична робота: що робити, коли дитина захворіла (приміром, застудилася) та як провести певні профілактичні дії, якщо табір не має статусу санаторного? Нині батькам і дітям замало лише моря, сонця та води... вони хочуть додаткових послуг. Це можуть бути і певні профілактичні полоскання, різноманітна терапія: пальчиковий масаж, стежка здоров'я, кімната психологічного розвантаження з ефектами світла, кольору, що позитивно позначатимуться на загальному емоційному стані дітей. Важливо створити для них комфортні умови, аби вони відчували себе захищеними та щасливими.

АННА РЕПІЧ, «ПВ»

Опинившись на вулиці, без догляду та їжі, безпритульні пси стають потенційно небезпечними й агресивними

Але хіба собаки винні, що їх виганяють на вулицю колишні господарі?

А потім жорстоко, по-звірячому вбивають

ЖИТТЯ СОБАК

РАЙСА ЧИРВА,
«ГВ»

Мабуть, жодна інша тема не здатна так розділити громаду, як питання безпритульних тварин в Україні. Захисники організують масові протести проти нелюдського винищення братів наших менших. Ті, хто став жертвою собачої зграї, вважають заклики до гуманізму знижанням. А суб'єкти пильної уваги з обох сторін не вважають на суперечки. Плодяться в своїй, тільки їм зручній прогресії, завдаючи клопоту людям.

ХТО ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ТИХ, КОГО ПРИРУЧИВ

У жодній країні світу не побачиш, як біля ринків, автозаправок, супермаркетів тиняються зграї брудних і нещасних собак. Кажуть, менталітет там інший. Напевне. Бо в цивілізованих країнах кожній домашній тварині вживлюють спеціальний чіп, щось на зразок біологічного паспорта. За таким «документом» знаходять власника собаки чи кішки, і якщо з'ясується, що тварину намісно викинули на вулицю, можна і до в'язниці загримити. В Україні про відповідальність за тих, кого приручили, залишається тільки мріяти. Зрештою, безпритульні пси не з неба впали. Ми самі прирекли їх на бродяче життя. Хтось через матеріальну скруту, дехто через власну ліню, бо

собаку треба вигулювати зранку і ввечері, а хтось по-яснює свій вчинок тим, що не знав про власну алергію на собачу шерсть. Так чи інакше, але викинуті на вулицю собаки поповнюють лави бродячого «біосміття», як їх зневажливо називають «догхантери».

Європейські екологи пропонують стерилізувати собак, прищеплювати, а потім повертати в природне середовище. Однак для цього мають бути створені відповідні умови. Насамперед, мережа розплідників, які мають фінансуватися за рахунок держави. Поки що в українській владі такої можливості немає: кількість безпритульних собак надзвичайно висока, тож поки ветеринари будуть лікувати й стерилізувати одного пса, з'явиться ще 20 чи навіть більше. Скільки було балачок, що в столиці безпритульних собак нейтралізує стерилізація. Тільки чогось не видно «стерилізованих» тва-

рин із червоними чи синіми ошейниками. А приблуд на вулицях усе більше. То, може, не настільки

45%
українців

вважають, що вирішувати проблему бродячих собак слід виключно цивілізованим способом: стерилізувати, будувати притулки і знаходити господарів. Ще 17% упевнені: якщо бракує грошей на гуманні методи регулювання популяції дворняжок, їх треба трітати. 33% за те, щоб очистити місто від собак будь-якими способами. І лише 4% вважають, що такої проблеми не існує.

ки вже ефективний цей метод? Свого часу ідею стерилізації українцям підказали московські колеги. Однак росіяни офіційно від такого методу відмовились, бо він виявився неідеальним. Схоже, українських ветеринарів спиткала така ж участь.

Захисники тварин вважають, що єдиний цивілізований шлях урегулювати кількість бездомних собак – відвозити їх у спеціальні притулки і знаходити господарів. І лише тих псів, котрі не знайдуть господаря, слід гуманно прищипляти.

Чинovníки тільки планують виділяти землі під собачі притулки. Та поки ті розмірковують, пересічні українці вже 10 років власним коштом та за підтримки любителів тварин із Києва, Дніпропетровська, Миколаєва і Черкаса утримують притулок у Вишгородському районі. За цей час у надійні руки прилаштовано майже 4 тис. собак.

СОБАКА БУВАЄ КУСАЧОЮ...

Кожна собака повинна мати хазяїна. Опинившись на вулиці, без догляду та їжі, безпритульні пси стають потенційно небезпечними й агресивними. Якщо ж безпритульні збираються в зграю з 5–10 особин, зустріч із ними може стати неприємною, а то й фатальною. Недавнє повідомлення із Сімферополя шокує. Зграя безпритульних собак

ЦИТАТНИК

АНАСТАСІЯ ГОРИСЛАВСЬКА,
київська зоозахисниця:

– Державний притулок для тварин у Бородянці – це, з дозволу сказати, концтабір, у якому задекларована кількість тварин не відповідає дійсності. Крематорії на території Бородянки працює цілодобово. Кажуть, що собаки сплячуть живцем. Власники чотирилапих, котрі віддавали на тимчасове поселення своїх улюбленців, часто не могли повернути тварин назад, оскільки їх там просто не було. І ніхто не міг пояснити, куди вони насправді поділися.

ТАМАРА ТАРНАВСЬКА,
президент Міжнародної організації товариства захисту тварин SOS:

– Я наполягаю на будівництві дешевих, але постійних притулків. Таких, як наш притулок у Пироговому. У нас мешкають 2 тис. тварин і обходиться це в 500 тис. грн на рік. За підрахунками експертів, в Києві близько 35–40 тис. бродячих тварин. Тобто, якщо створювати для них такі ж притулки, як наш, місту знадобиться 3,8 млн грн на рік. Для порівняння: в минулому році на вирішення питання бродячих тварин у бюджеті столиці було передбачено 8 млн грн. І що ми маємо: тварини, як і раніше, не в притулках, а на вулицях, вони не стерилізовані.

напала на жінку, яка прогулювалась парком з грудним немовлям у візочку. Здичавілі пси відчули запах грудного молока і намагалися перекинути візочок. Тільки завдяки шасливому випадку нагодилися перехожі, які врятували і матір, і малю.

А от 25-річній Анастасії з дачного масиву Кам'янка на околицях Сімферополя не пощастило. Її тіло, пошматоване собаками, знайшли випадкові люди. Ця трагедія стала предметом обговорення в зарубіжній пресі. Країни, котрі планують посилати своїх убоглих вальників на чемпіонат Європи, застерігають: ситуація в Україні в цьому плані вийшла з-під контролю.

У Краматорську Донецької області виявлені останки підлітка, який зник кілька місяців тому. Його кістки, обгризені собаками, знайшов випадковий чоловік, який і повідомив у міліцію. У селі Картушино на Луганщині за нез'ясованих обставин загинула десятирічна дівчинка. Припускають, що дитина стала жертвою бродячих собак.

Загалом, стверджують медики, шодня мінімум двоє дітей звертаються за допомогою до лікарів саме через укуси бродячими псами. Хоча ця статистика є вочевидь заниженою. Бо минулоріч тільки в столиці 2,7 тис. киян покусали безпритульні тварини. Скільки насправді бродя-

БЕЗ ВИНИ ВИННИЙ

Італійські захисники тварин покладають провину за те, що в Україні безжалюдно винищують безпритульних собак та котів напередодні Євро-2012 безпосередньо на голову УЄФА Мішеля Платіні. Плакати «Платіні, облиш свою чорну справу!» з'явилися на місцевому стадіоні під час матчу 1/8 Ліги чемпіонів. За межами футбольної арени активісти Міжнародної організації із захисту тварин влаштували акцію протесту із закривавленими повітряними кульками, аби засудити тихе винищення бродячих собак в Україні, де буде проводитися чемпіонат Європи з футболу. За даними захисників, тільки впродовж минулого року було знищено 20 тис. котів і собак у примітивних печах та за допомогою таблеток. Ці жорстокі методи прирікають тварин на повільну й болісну смерть, а керівництво УЄФА спокійно на це реагує. Та ще й тисне на владу Києва, вимагаючи навести лад на вулицях міста напередодні чемпіонату.

Тих, кого ще недавно називали братами нашими меншими...

АЧЕ...

чих псів у Києві, не може сказати ніхто. За різними оцінками, близько 40 тис. особин. А лідирує в цьому сумному переліку Одеса. Там бездомних собак більше 100 тисяч. Тож не дивно, що населення хапається за зброю, аби боронитися від агресії братів наших менших. У містах з'явилися живодери-добровольці, які систематично вбивають собак. Вони називають себе «догхантерами». Чисельність армії «догхантерів» – загадка. Адже цей рух, який уже кілька років існує в Росії, нині набуває масовості і в Україні. Зображення знущань над тваринами живодерів викладають в Інтернеті.

40-річний киянин Віталій зізнався, чому змушений вдаватися до самосуду над тваринами: «Терпєць увірвався, коли був трічі поспіль атакований зграями бродячих собак серед білого дня, в людних місцях. Домашній плеканець фокстер'єр не зміг мене захистити, бо здичавілі тварини розірвали його на моїх очах. Тож свої дії вважаю своєрідною самообороною».

На спеціальному Інтернет-ресурсі розміщено так званий кодекс «догхантера», згідно з яким «мисливець на бродячих собак – це людина, яка дотримується думки про пріоритетне право людини мешкати в безпечному для неї навколишньому середовищі. Його завдання – знищення безпритульних тварин швидким і ефективним способом».

Зміст способу не розголошують, однак захисники тварин стверджують, що собак сьогодні вбивають палицями по голові, тругають, стріляють. І нікому не спадає на думку, що собака буває «кусачою» лиш від життя собачого...

ЧЕСНА ГРА БЕЗ ПРАВИЛ

З наближенням Євро-2012 у пресі побільшало інформації про винищення безпритульних собак владними структурами українських міст. Ролики, що демонструють масові вбивства тварин, не оминули сторінок соціальних мереж. Проти такої жорстокості вже протестує збірна Німеччини з футболу. Долею українських собак переймаються і в Європарламенті, і численні захисники тварин у всьому світі, що закликають бойкотувати футбольний чемпіонат, якщо їхні голоси не почувють в Україні.

За ініціативою Німеччини в останній день березня відбулась Всеєвропейська акція – міжнародний марш на захист тварин в Україні. У цей день одночасно в багатьох містах країн Європи – Австрії, Греції, Італії, Іспанії, Нідерландах, Німеччині, Угорщині, Франції, Хорватії, Швейцарії тощо, а також у Росії і практично в усіх великих містах України громадяни вийшли на вулиці, щоб висловити свій протест проти жорстокого поводження з тваринами в

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Безпритульних тварин в Старій Європі практично немає. Програму стерилізації застосовують переважно до вуличних котів. Стерилізують собак у 22 країнах Європи, однак у 15 з них цей захід не має прихильників, бо не сприяє зменшенню кількості бродячих тварин. Вилів і стерилізація безпритульних псів з поверненням на старе місце проживання практикується в 7 країнах, і тільки в Греції залишається єдиним методом обмеження популяції тварин. Національна асоціація з контролю над тваринами США вважає вільне проживання на вулицях міст собак неприпустимим. Відтак у країні дозволено вилів і присиплення в притулках незатребуваних тварин.

А в Індії взагалі не заведено тримати собак удома – дикі собаки проживають поблизу людських поселень. З 1990 року на кошти благодійних організацій проводиться програма, що передбачає вилів, вакцинацію та стерилізацію собак. Якщо ж в окремих регіонах країни спостерігаються випадки катування, бездомних тварин знищують.

країні і солідарність з вигомами негайного припинення жорстокості.

Зоозахисники випустили в небо кульки із зазначенням тих болочух і досі не розв'язаних проблем у сфері взаємин між людьми й тваринами, які в очах Європи перетворюють нашу країну на жакхливого монстра.

А напередодні в Україну прибула колона «швидких» для безпритульних собак. Міжнародна організація із захисту тварин Four Paws допомагатиме цивільно вирішувати питання врегулювання популяції безпритульних собак та котів.

«Ми сповнені рішучості допомогти безпритульним тваринам України єдиним можливим та ефективним способом: довгостроковою програмою стерилізації, що сприятиме обмеженню популяції бродячих собак, а також виховуватиме більш гуманне ставлення до тварин», – заявив на прес-конференції президент і засновник міжнародної організації Four Paws Гельмут Данглер, зауваживши, що «це буде можливо тільки в тому випадку, якщо уряд

України заборонить вбивство собак на загальнонаціональному рівні».

Пана Данглера не просто обурило, а шокувало повідомлення, що в Україні діють пересувні крематорії, куди собак кидають ще живими. Оце вже суто наш, український, винахід. А ще два роки тому з вимогою припинити діяльність подібних установок до Віктора Януковича звертався перший президент країни Леонід Кравчук: «Так не має бути, якщо ми люди і хоч якось боком причетні до гуманізму. Спаловувати живцем не наважувались навіть останні нелюди в історії цивілізації – фашисти в крематоріях», – писав він у відкритому листі до Віктора Януковича. А ще нагадав, що тварини також страждають від болі, і суспільство не повинно миритися з такими ганебними явищами. Якщо чиновники ігнорують закон «Про захист тварин від жорстокого поводження», хай загадають про інший закон – вищий. «Папа Римський відніс собак до живих істот, у яких є душа. Тому людей, які так жорстоко поводяться з собаками, маємо підставити називати душогубами», – писав Кравчук.

Чи змінилося щось упродовж двох років? Тільки те, що «собачий Освенцім» працює під прикриттям ночі та подалі від людських очей. Собак так само тругають, відстрілюють під гаслом очищення міст, де проходить чемпіонат з футболу. Але чи не занадто висока ціна?

Київ упродовж 5 років планує влаштувати під опіку 20 тис. безпритульних тварин, облаштувати майданчик для дресування та вихову собак і вдосконалити систему пошуку загублених домашніх тварин. Нині в столиці, за різними оцінками, налічується близько 25 тис. безпритульних собак та котів. Упродовж 2012–2016 років на утримання та лікування безпритульних тварин у комунальних притулках планується спрямувати майже 60 млн гривень.

Денис Москаль, голова постійної комісії Київської міської ради з питань екологічної політики

ПЕТРО ЖМАЧЕНКО, КОЛИШНІЙ ІНЖЕНЕР- ПРОГРАМІСТ САЛИВОНКІВСЬКОГО ЦУКРОВОГО ЗАВОДУ:

«Із серпня 1991 по травень 2009 рр. я перебував у трудових відносинах із Саливонківським цукровим заводом.

У листопаді 2008 року я та ще кілька працівників бухгалтерії, інженерно-технічні працівники розпочали протест проти несвоєчасної виплати заробітної плати за жовтень. У день розрахунку гроші на всіх працівників каса заводу отримала повністю. У першу чергу мали розрахуватися із сезонними та звільненими робітниками, пізніше – отримати зарплату постійні працівники. Проте, як з'ясувалося, тим, хто працює постійно, гроші цього дня не виплачуватимуть. Ми написали заяву про звільнення, щоб отримати зароблені кошти, але нас знову ж таки не пропустили до каси.

На завод приїхали юристи, представники власника, почали вмовляти трохи зачекати, доки не проведуть розрахунки із сезонними робітниками. Тоді я заявив, що не стану до роботи, доки мені не заплатять.

У ході тривалих суперечок я і мої колеги таки домоглися отримання зароблених грошей. Нам обіцяли, що попри наш протест ніхто нас не чіпатиме, створюють умови для спокійної роботи. Але не так сталося, як гадалося.

ІЗ ЗАЯВИ ДО ВИКОНАВЧОГО ДИРЕКТОРА ЗАВОДУ:

«При перегляді персоналізованого обліку в Пенсійному фонді стосовно Жmachenка Петра Павловича за період 2009–2012 рр. існує тільки одна сума – 17068 грн у січні 2012 року. Такими діями цукрозавод порушив правила ведення обліку виплат застрахованої особи та нарачування єдиного внеску, ведення звітності та звітування перед Пенсійним фондом України, незаконно позбавив Петра Жmachenка страхового стажу за період 2009–2012 рр., а також права отримувати від держави фінансову допомогу на випадок безробіття».

Рівно через два тижні я вимушений був написати заяву про звільнення згідно зі ст. 38 КЗпП за порушення трудового законодавства. Пропустивши один день, я прийшов до відділу кадрів забрати трудову книжку. Мене знову вмовили, щоб залишився, мовляв, усе буде добре. І я залишився, до того часу, поки щодо постійних працівників бухгалтерії не розпочали процедуру скорочення посад, пригадавши минулий протест.

Перебуваючи на обліку в первинній профорганізації ВАТ «Саливонківський цукровий завод», я звернувся за захистом своїх трудових прав до її голови Валентини Усенко. Профспілкова організація не надавала згоди на звільнення.

У травні 2009 р. з грубими порушеннями трудового законодавства, одночасно з дружиною, за наявності неповнолітньої дитини, не запропонувавши іншої роботи, мене було звільнено, і свої права я змушений був обстоювати в судах. Оскільки рішення суду роботодавцем постійно не виконувалися, я звернувся за допомогою до кваліфікованих юристів Федерації профспілок України. Після низки судових засідань нам удалося добитися рішення на мою користь, я отримав компенсацію за вимушений прогул і був поновлений на роботі.

Проте залишається ще одна проблема, з якою знову треба звертатися до судових органів. Із перерахованих мені коштів за вимушений прогул ВАТ «Саливонківський цукровий завод» не сплатило помісячну суму єдиного страхового внеску, через що я втратив кілька років страхового пенсійного стажу».

Після звернення ФПУ та втручання виконавчої служби в листопаді 2010 року з відповідача (ВАТ «Саливонківський цукровий завод») було стягнуто кошти за вимушений прогул.

ПОРУШЕНІ ТРУДОВІ ПРАВА ПОНОВЛЕНО

На адресу Голови Федерації профспілок України Юрія Кулика, Київського обласного комітету профспілки працівників харчової та переробної промисловості України і первинної профспілкової організації ВАТ «Саливонківський цукровий завод» надійшла подяка від інженера-програміста заводу Петра Жmachenка за надану допомогу в обстоюванні трудових прав.

У 2009 році Петра Жmachenка було незаконно звільнено з посади інженера-програміста (скорочення штату), яку він обіймав на Саливонківському цукровому заводі. За захистом своїх трудових прав Петро Жmachenко звернувся до голови профспілкового комітету ВАТ «Саливонківський цукровий завод» Валентини Усенко. З'ясувалося, що роботодавць зміни в організації виробництва і праці в частині скорочення посад не угодив із профспілковою організацією, як того вимагає закон. Кодекс законів про працю України встановив необхідність такого погодження за два місяці до планового скорочення, а колективний договір, підписаний роботодавцем, розширюючи права працівників, передбачає таке погодження за три місяці. Голова профкому неодноразово вказувала адміністрації заводу на порушення законодавства про працю, проте ці звернення залишилися без відповіді.

Для захисту своїх прав Петро Жmachenко звернув-

ся до районного суду. Після подання апеляції цукровим заводом звернувся до голови Київського обласного комітету профспілки працівників харчової та переробної промисловості Галини Карнашової.

Під час розгляду позову про поновлення на роботі та стягнення заборгованості із заробітної плати інтереси Петра Жmachenка представляли профспілкові представники Галина Карнашова, Валентина Усенко та завідувач юридичної консультації ФПУ Мансур Шахід. Рішенням Васильківського міськрайонного суду Київської області позовні вимоги було задоволено. Ухвалами Київського обласного апеляційного суду та Верховного Суду України рішення суду першої інстанції залишено в силі.

Однак адміністрація підприємства не виконала рішення суду, незважаючи на подання Відділу державної виконавчої служби управління юстиції у Васильківському районі до Васильківської міськрайонної прокуратури для порушення кримінальної справи за перешкоджання

виконання судового рішення. Не вплинув на ситуацію і припис державного інспектора праці у Васильківському районі про виявлені порушення трудового законодавства щодо Петра Жmachenка та численні звернення до Васильківської міськрайонної прокуратури з приводу порушення кримінальної справи через невиконання угоди про працю.

За сприянням у захисті трудових прав Петро Жmachenко звернувся до обласного комітету профспілки та Федерації профспілок України. На особистому прийомі у заступника Голови ФПУ Сергія Кондрюка він розповів про свою проблему і попросив допомоги.

Від Федерації профспілок України були направлені відповідні звернення до Генерального прокурора України, міністра юстиції України з вимогою про усунення порушень законодавства, негайного виконання рішення суду та притягнення до відповідальності винних осіб. Лише після звернення ФПУ і втручання Департаменту виконавчої служби в листопаді 2010 року з від-

повідача (ВАТ «Саливонківський цукровий завод») було стягнуто кошти за вимушений прогул за судовим рішенням від 5 жовтня 2009 року.

Оскільки адміністрація заводу і надалі не виконувала рішення суду в частині поновлення на роботі, Петро Жmachenко змушений був повторно звернутися до судових органів з позовом про вимушений прогул із незалежних від нього причин.

Після кількох перенесень судових засідань через неявку представників цукрозаводу 28 липня 2011 року суд виніс рішення. Проте лише в січні 2012 року позивач, маючи два рішення суду на свою користь, отримав присуджені йому кошти та був поновлений на роботі.

Не в останню чергу таке рішення було прийнято завдяки принциповій позиції профспілкової організації заводу, обкому профспілки, Федерації профспілок України та кваліфікованій юридичній допомозі працівників юридичних служб профспілок.

ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

НА ЧАСІ – АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ

Днями у ФПО відбулося засідання ради за участі заступника Голови ФПУ Сергія Українця, голови ФПО Геннадія Харківського, першого заступника голови Хмельницької облдержадміністрації, депутата облради Вадима Гавришка, начальника головного управління праці та соціального захисту населення ОДА Світлани Лукомської, голів обласних профорганізацій, районних рад із координації діяльності профорганізацій, голів профкомів підприємств та організацій. Під час зустрічі, зокрема, йшлося про соціальні ініціативи Президента України

Віктора Януковича, організаційне та фінансове зміцнення Федерації профспілок області, профорганізацій. Заступник Голови ФПУ Сергій Українець звернув увагу профспілкового активу на те, що влада, нарешті, зрозуміла, що розвиток економіки залежить від активної соціальної політики, як-от підвищення зарплат, пенсій, соціальних виплат тощо. Він також ґрунтовно відповів на запитання профактивістів і вніс слушні пропозиції для організаційного зміцнення профспілок області.

ПРЕС-ЦЕНТР ФПО

ЗАСЛУЖЕНА ВІДЗНАКА

Ім'я Михайла Сімчука відоме багатьом хмельничанам. Михайло Васильович не тільки інженер з охорони праці та викладач Вищого професійного училища № 25 м. Хмельницького, а й голова обкому профспілки радіотехнічної промисловості. Він багато уваги приділяє роботі профспілкових організацій та їх єдності, збільшенню кількості спільчан, дбає про нові форми й методи роботи. А отже, щороку посилюється вплив

профспілок у колективах, поліпшується соціально-економічний захист працівників. За вагомі здобутки на профспілковій ниві Михайла Васильовича нещодавно було нагороджено нагрудним знаком професійних спілок України «Профспілкова відзнака». Нагороду вручив голова ЦК профспілки радіотехнічної промисловості Григорій Ольховець.

ВАЛЕРІЙ МАРЦЕНЮК

ІВАНО-ФРАНКІВЩИНА

ПОВЕРНУТИ ДОВІРУ

Сільське господарство є однією з провідних галузей економіки Прикарпаття. Агропромисловий комплекс переживає нині нелегкі часи: невисока зарплата трудівників, складні умови праці, незадовільний соціальний захист, особливо у трудових колективах, де немає профорганізацій. За словами голови облпрофради працівників АПК Г. Чорний, сьогодні налічується лише 89 первинок, які об'єднують 4,8 тисячі осіб. Керівники новостворених агрооб'єднань не хочуть, аби їх контролювали громадські формування. Однак у цьому питанні вдалося досягнути деяких зрушень. Так, 2011 року

з'явилися нові профорганізації у ТзОВ АПФ «Левада», фермерському господарстві «Прометей» Коломийського району, в Богородчанському спецагролісгоспі. Профспілкове членство відновили працівники ветлікарень та управлінь ветеринари в Снятинському, Верховинському, Городенківському, Рожнятівському районах, м. Яремчі. Нині ведеться активна робота щодо створення первинок і залучення до їх лав нових членів. Головне – повернути довіру людей до профспілки, на що спрямовуються всі зусилля профактивістів.

СЕРГІЙ ЛИЗАНЧУК

ЧЕРНІГІВЩИНА

Наприкінці березня у Навчально-методичному центрі профспілок відбувся круглий стіл, на якому порушувалися питання розмежування зовнішнього та внутрішнього іміджу профспілки, освоєння PR-технологій, поширення впливу і авторитету профспілок у ЗМІ тощо. До заходу долучилися голови галузевих обласних, а також первинних профорганізацій.

ІМІДЖ ПРОФСПІЛОК: ЯКИМ ЙОМУ БУТИ ЗАВТРА?

Багаторічна практика підтверджує, що позитивна репутація краще необхідна для будь-якого виду соціальної діяльності, в т. ч. профспілкової.

Однак, незважаючи на роботу, що проводиться, дослідження громадської думки показують, що профспілки мають доволі неоднозначний імідж у суспільстві. З одного боку, багато людей, як і раніше, все ще залишаються членами профспілок, розуміють їх позитивну роль, з іншого боку, чимало громадян переконані, що жодної допомоги від профспілок немає або вона є дуже незначною.

Після вступного слова заступника голови Федерації профспілкових організацій Чернігівської області Петра Чорнорота профспілкові лідери роз-

почали активне обговорення порушеної проблеми.

На думку голови первинної профспілкової організації ПрАТ «Камвольно-суконна компанія» Чексіл Олена Боримської, один з основних факторів поліпшення іміджу профспілок – це особисте спілкування з людьми. «Після прийому на роботу нового працівника я відразу з ним спілкуюся, розповідаю про профспілкову організацію. Людина має усвідомити, що саме голова профкому будь-якої миті підкаже, допоможе зорієнтуватися в новій обстановці. Це допомагає створити позитивний імідж профлідера і сприяє подальшому залученню в профспілку нових членів», – відзначила Олена Боримська. Вона також важливе місце відводить навчанню у підвищенні компетентності та покращенні іміджу профлідера:

«Наша профспілкова організація дуже плідно співпрацює з Навчально-методичним центром. Неодноразово, безпосередньо на виробництві, проводилося навчання для профактиву, членів профспілки».

Цікавим виявився виступ голови первинної профспілкової організації КП «Десянянське» Чернігівської міськради Світлани Бірки. Вона порушила питання створення відповідного іміджу профлідера в очах як працівників, так і роботодавця: «Намагаємось доводити до адміністрації думку, що профспілка не є суперником, а тим більше ворогом. Ми маємо спільну мету – сталий розвиток і модернізація підприємства. Коли є стабільна робота – можна вести мову про поліпшення умов праці й підвищення соціальних стандартів. У нас на

підприємстві ми налагодили нормальну співпрацю з адміністрацією, стали порадником роботодавцю навіть у деяких виробничих питаннях».

Про мотиваційні аспекти залучення молоді до профспілкового руху розповіла голова учнівської профспілкової організації Чернігівського професійного ліцею залізничного транспорту Вікторія Заліська. За її словами, для залучення молоді в профспілку слід не лише пояснювати позитивну роль організації, а насамперед зацікавити учнів, дати їм можливість виявити ініціативу та організаторські здібності.

ВІТАЛІЙ КОПИШ,
ЗАСТУПНИК ЗАВДУВАЧА
НАВЧАЛЬНОГО ВІДДІЛУ
ПІДПРИЄМСТВА
«НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР» ФПО

МИКОЛАЇВЩИНА

СИСТЕМНЕ НАВЧАННЯ БУХГАЛТЕРІВ

Навчання профспілкових працівників та активу – один із напрямів діяльності обласної ради профспілок. Так, 28 березня було проведено черговий навчальний семінар для головних бухгалтерів галузевих облпрофорганізацій. Завідувач фінансового відділу, головний бухгалтер облпрофради Любов Гакаленко у своєму виступі докладно сплинилася на питаннях облікової політики профспілкових організацій, оподаткування та надання звітності, розповіла про зміну класифікації видів економічної діяльності та про подальшу діяльність профспілок після набуття чинності Закону України № 2297 «Про захист персональних даних» тощо. Любов Гакаленко відповіла на численні запитання, які виникли у присутніх. Усі учасники семінару, крім нової важливої інформації, отримали і пакет нормативно-правових документів і методичних рекомендацій.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ВІДДІЛ ОБЛПРОФРАДИ

ЛУГАНЩИНА

У ПЛАНАХ – СТРАЙК

Трудовий колектив публічного акціонерного товариства «Трест Луганськшахтопроходка» визначив дату початку проведення масових протестів. Страйк на робочих місцях розпочнеться 20 квітня. Також протягом 72 днів шахтобудівники візьмуть участь у трьох акціях протесту. Перша запланована на 27 квітня біля будівлі Луганської облдержадміністрації, про що повідомив голова Луганської шахтобудівної територіальної організації Укрвуглепрофспілки Олексій Швечіков. Шахтобудівники вимагають погасити підприємству борги за виконані ще в 2010 році роботи на шахті № 10 «Новолинська». Сума боргу стано-

вить близько 21 млн грн, із яких понад 10 млн – несплачена заробітна плата. Близько 700 колишніх і нинішніх працівників тресту «Луганськшахтопроходка» більш як рік не можуть отримати від 15 до понад 20 тис. грн чесно зароблених грошей. «Багато людей вже звільнилися, так і не дочекавшись справедливості», – розповідає Олексій Швечіков, – але їхні права, коли ми все ж доб'ємося погашення боргів, не повинні утискатися. Шахтобудівники дають Міненергуюгилля останній шанс вирішити проблему із зарборгованістю без застосування крайніх заходів. У галузевому міністерстві є місяць, щоб почати виплачувати гроші».

БЛАГОУСТРІЙ

УПРАВЛЯЄМО БУДИНКОМ СПІЛЬНО

? У нашому будинку власники квартир планують створити ОСББ. Хотілося б дізнатися, хто може бути членом ОСББ, які функції воно виконує та кому підпорядковується?

Ольга БРВНЮК,
м. Київ

Об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (скорочено – ОСББ) – це самостійна юридична особа, яка може бути створена в окремому будинку, будь-якої форми власності, власниками жилих приміщень (тобто з числа тих, хто приватизував або придбав квартиру), а також власниками нежилых приміщень, задля сприяння використанню їхнього власного майна та належного управління, утримання і використання спільного неоподільного та загального майна. В одному будинку (житловому комплексі) може бути створене тільки одне таке об'єднання. Членами ОСББ можуть бути фізичні чи юридичні особи. Членство в об'єднанні співвласників багатоквартирного будинку є виключно добровільним. Воно може набуватися або одночасно зі створенням об'єднання, при проведенні установчих зборів, або після його створення, в будь-який момент, індивідуально, на основі письмової заяви. Основна діяльність ОСББ полягає в здійсненні функцій, що забезпечують реалізацію прав власників приміщень на володіння та користування спільним майном, належне утримання будинку і прибудинкової території, сприяння членам об'єднання в отриманні житлово-комунальних та інших послуг відповідної якості та обґрунтованими цінами та виконанні ними своїх зобов'язань, пов'язаних із діяльністю об'єднання. Кожне ОСББ має свою назву і відповідно, як будь-яка юридична особа, печатку зі своїм найменуванням, розрахункові рахунки в установах банку, а також інші необхідні реквізити. Воно здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства і власного статуту. Від свого імені набуває

майнових і немайнових прав та обов'язків, виступає позивачем і відповідачем у суді та відповідає за своїми зобов'язаннями тільки коштами і майном об'єднання, а не майном своїх членів. Згідно із законодавством ОСББ є неприбутковою організацією і не має на меті одержання прибутку для його розподілу між членами об'єднання. Цей статус дає йому пільги зі сплати податків на прибуток і додану вартість. І хоча для забезпечення власних потреб ОСББ може здійснювати господарську діяльність, доходи, отримані від неї, мають спрямовуватись лише на утримання або ремонт будинку. Кожний член об'єднання має лише один голос, незалежно від площі та кількості квартир або приміщень, що перебувають у його власності. Вищим органом управління ОСББ є загальні збори його членів. На них обираються правління, яке здійснює поточне управління справами об'єднання, і ревізійна комісія або ревізор об'єднання. Члени ОСББ самостійно приймають рішення щодо форми управління будинком і встановлюють розмір платежів для забезпечення його експлуатації. Управління будинком може здійснюватись безпосередньо об'єднанням або іншою юридичною особою, якій ОСББ делегує функції управління, відповідно до договору між ними. Створення та діяльність ОСББ регулюється Законом України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку». Крім того, діяльність кожного об'єднання регулюється статутом, який затверджується окремо членами відповідного ОСББ.

ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА РУБАН, «ПВ»

РАХУЄМО САМОСТІЙНО

? Заяву про призначення пенсії за віком подано до органу Пенсійного фонду 4 квітня 2012 року (після досягнення 55 років 6 місяців). Як визначається величина заробітку і обчислюється розмір пенсії, якщо загальний стаж становить 39 років?

Валентина ЗАЙЦЕВА,
м. Донецьк

ВИЗНАЧЕННЯ ЗАРОБІТКУ ТА ОБЧИСЛЕННЯ ПЕНСІЇ ЗА ВІКОМ

Згідно зі статтею 40 Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (далі – Закон № 1058) для обчислення пенсії враховується заробітна плата (дохід) за весь період страхового стажу починаючи з 1 липня 2000 року і до виходу на пенсію. За бажанням пенсіонера та за умови підтвердження довідки про зарплату первинними документами в період до 01.07.2016 для обчислення пенсії також враховується зарплата (дохід) за будь-які 60 календарних місяців страхового стажу починаючи з 01.07.2000 незалежно від перерв. Якщо страхові стаж починаючи з 01.07.2000 становить менше 60 місяців, для

обчислення пенсії обов'язково враховується також зарплата (дохід) за будь-які 60 календарних місяців страхового стажу після до 01.07.2000 незалежно від перерв. У разі якщо страхові стаж становить менший період, ніж зазначено вище, враховується зарплата (дохід) за фактичний страховий стаж. У даному випадку враховується зарплата за період роботи з 01.07.2000 до 31.03.2012 (за 141 міс.) за даними персоналізованого обліку страхових внесків, який здійснюється органами Пенсійного фонду. Якщо вигідно, то за бажанням можна додатково для обчислення пенсії взяти ще зарплату за будь-які 60 календарних місяців страхового стажу після до 01.07.2000 незалежно від перерв (якщо видана довідка про зарплату під-

тверджується первинними документами). При обчисленні пенсії враховуються суми зарплати, з яких були сплачені внески на пенсійне страхування. Величина зарплати для обчислення розміру пенсії визначається в такому порядку. 1. Обчислюються індивідуальні коефіцієнти заробітку (число з п'ятьма знаками після коми) шляхом ділення заробітної плати особи на середню зарплату в Україні за кожний місяць періоду, який подано для обчислення пенсії. Приміром, зарплата працівника – 400 грн, а середня зарплата по Україні за цей же місяць – 210 грн. Коефіцієнт заробітку буде становити 1,90476 (400:210). 2. Обчислені щомісячні коефіцієнти заробітку підсумовуються та шля-

хом ділення одержаної суми на їх кількість визначається середній (середньоарифметичний) коефіцієнт заробітку особи. 3. Визначений середній коефіцієнт заробітку множиться на величину середньої зарплати в середньому на одну застраховану особу в цілому в Україні, що передують року звернення за призначенням пенсії. При призначенні пенсії у 2012 році застосовується величина середньої зарплати в середньому на одну застраховану особу в цілому в Україні в розмірі 2001,20 грн (визначена за 2009–2011 рр.). Припустимо, в зазначеному випадку враховується зарплата за період роботи з 01.07.2000 до 31.03.2012, за який середній коефіцієнт заробітку склав 2,56342. Для обчислення пенсії визначається коефіцієнт страхового стажу за встановленою формулою: $K_c = (C_m + B_c) : (100\% \times 12)$, де K_c – коефіцієнт страхового стажу, C_m – сума місяців страхового стажу, B_c – величина оцінки одного року страхового стажу, яка становить 1,35%. З урахуванням страхового стажу 39 років (468 місяців) визначаємо коефіцієнт страхового стажу: $(468 \times 1,35) : (100\% \times 12) = 0,5265$.

**ВОЛОДИМИР
МАКСИМЧУК,
ЗАВДУВАЧ ВІДДІЛУ
ПЕНСІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФПУ**

РОЗРАХУНОК ПЕНСІЇ ЗА ВІКОМ:

1. Обчислюємо основний розмір пенсії відповідно до ст. 27 Закону № 1058 шляхом множення коефіцієнта страхового стажу на середній коефіцієнт заробітку та величину середньої зарплати в Україні за 2009–2011 рр.: $0,5265 \times 2,56342 \times 2001,20 = 2700,90$ грн.
2. Згідно з абзацом другим частини першої ст. 28 Закону № 1058 за кожний повний рік страхового стажу понад 35 років чоловікам і 30 років жінкам пенсія за віком збільшується на 1% розміру пенсії, обчисленої відповідно до ст. 27 цього Закону, але не більш як на 1% мінімального розміру пенсії за віком, який з 1 квітня становить 838 грн. У зв'язку з тим, що обчислений розмір пенсії становить більше мінімального розміру пенсії, зазначене підвищення до пенсії встановлюється в розмірі 9% $(39-30)$ від 838 грн. = 75,42 грн.
3. Крім того, відповідно до ч. 3 ст. 29 Закону № 1058 жінкам, які народилися в період до 31.12.1961, після виходу на пенсію встановлюється підвищення розміру пенсії, обчисленого відповідно до ст. 27 цього Закону, в розмірі 2,5% за кожні шість місяців більш пізнього виходу на пенсію, починаючи з 55 років до досягнення ними 60-річного віку. У зазначеному випадку пенсія призначається у 55 років 6 місяців, тому підвищення до пенсії буде встановлено в розмірі 2,5% від основного розміру пенсії: $2,5\% \times 2700,90 = 67,52$ грн.
4. Загальний розмір пенсії за віком становитиме 2843,84 грн $(2700,90 + 75,42 + 67,52)$. Пенсія виплачується в повному розмірі незалежно від отримуваної заробітної плати (доходу).

СВІТ ВЕЛИКОДНЬОГО НАСТРОЮ

Запахна й рум'яна паска, яскраві писанки, домашні ковбаски, пасхальні кошики, вишиті рушники... Українці готуються до Великодня – найбільшого християнського свята. Щорічно напередодні та у святкові дні чи не в усіх куточках України проходять тематичні фестивалі, ярмарки та чимало інших різноманітних заходів. Аби перейнятися передсвятковим настроєм, кореспонденти «ПВ» відвідали виставку-ярмарку «Великодня писанка-2012».

Ця виставка проходила в Києві протягом 6-8 квітня та об'єднала народних майстрів, приватних підприємців, творчі колективи. У ній брали участь майстри писанкарства, лозоплетіння, вишивки, гончарства, ткацтва, килимарства, різьбярства, національного одягу, художніх виробів зі шкіри, бісеру, ковальської справи та інших видів декоративно-ужиткового мистецтва.

А головне – виставка проводилася з метою вдосконалення школи тради-

ційного народного мистецтва декоративного розпису, розвитку писанкарства та виявлення і підтримки обдарованих людей, що цікавляться історією та збереженням народних традицій, прагнуть розширити свій духовний світогляд.

Програма заходу була надзвичайно насиченою. Так, проводилися різноманітні майстер-класи народних майстрів, фестиваль дитячої творчості, конкурс «Напиши свою писанку», конкурс для дітей «Писанкові розписи на асфальті», відбулася цікава концертна

програма. Також усі охочі вчилися виготовляти великодні яйця та пасхальні листівки за технікою «квілінг», ялячки-мотанки, вишивати бісером сорочки тощо.

Унікальний витвір українського мистецтва – писанка. Проте в Україні існує ще чимало видів великодніх яєць: крашанки, дряпанки-шкрябанки, мильованки, крапанки, бісерівки тощо.

Чи не найбільше нас захопив майстер-клас «Дряпанка-шкрябанка», який проводила народний майстер Наталія Смага. Така дещо смішна назва підказує, що великодні яйця виготовляються видряпуванням візерунка на пофарбованій поверхні яйця. Одним із важливих моментів є те, що ця традиція зародилася ще у сиву давнину, коли не було фарби і яйця фарбували, використовуючи лупиння від цибулі. Створення дряпанки – це дуже філігранна справа, яка вимагає зосередженості. На вишкрябування складного малюнка може знадобитися кілька днів. Один необережний рух – і робота втратить свою досконалість. Долучившись до цього складного процесу, ми зрозуміли, що це неймовірно захоплює і навіть заспокоює. Тож, готуючись до свят, спробуйте не просто фарбувати крашанки, а зробити щось нове своїми руками – не бійтеся експериментувати.

АННА РЕПІЧ, «ПВ»
ФОТО КИРИЛА ЛАТИШЕВА

ТЕАТР

ЩАСТЯ – ВОНО Є!

Інтернет і радіопростір присвятили чимало уваги новій постановці Житомирського обласного муздрамтеатру ім. І. Кочерги – виставі за мотивами п'єси Івана Франка «Украдене щасття», прем'єрні покази якої відбулися 27 і 28 березня.

Здавалося б, твір І. Франка – класика, тож актуальний «у первісному вигляді» для всіх часів і народів. Але художній керівник театру та режисер-постановник вистави Наталя Тимошкіна підійшла до цієї п'єси по-своєму, поставила її в стилі модерн, зробила акцент на побутово-психологічному аспекті, викремивши складну психологію міжособистісних стосунків усередній любовного трикутника.

Отже, йдеться про трагедію як наслідок пароксизму відчаю й безпорадності героя, прикру розв'язку неоднозначної життєвої ситуації, спричиненої некеріваними почуттями; про страждання «заагажованого кохання» серця у замкненому й недружньому оточенні «тут і зараз». Пояснюючи власне бачення як нову естетику постановки, Н. Тимошкіна зауважила, що втішена можливістю відійти від радянських ідеологічних

настанов і показати на матеріалі цього твору життя таким, яким воно є насправді. А в реальності, дійсно, проблеми соціально-економічні чи «доброго-поганого» державного устрою часто тьмяніють на тлі набагато активнішого «життя емоцій» – щастя, муки невизначеності, ревності, обману і бажання бути ошуканим, ілюзії та надії, котрі подоколи стають надто важким випробуванням для людського серця та неабиякою перевіркою людських якостей.

Схоже, молодим акторам, що зайняті у виставі (було підготовлено два склади підкованців), усе це близьке й зрозуміле. Вони зазпопилися дійством, репетирували до самозабуття, тож доводилося навіть зупиняти, хвалити, мало не заспокоювати. Кажуть, що й глядачі мимоволі повторювали всі емоції, котрі потужним енергетичним струменем «били» в зал. До слова, музичне супроводження вистави теж специфічне, адже було використано композиції українського етногурту «ДахаБраха».

Прем'єрні вистави пройшли з аншлагом. Це справжня перемога театру – тож вітаємо його!

З ВЕЛИКОДНЕМ!

ФЕСТИВАЛЬ ПИСАНОК

15 березня розпочався всеукраїнський фестиваль писанок, який триватиме до Христової Воскресіння.

Один з організаторів фестивалю, відомий музикант Олег Скрипка, під час установчих зборів Громадянського форуму Києва повідомив, що 15 квітня у центрі міста буде представлено диво-писанку: «Об'єднавши зусилля громад і місцевої влади, ми зробимо величезну писанку розміром 2х3 метри та репрезентуємо її киянам». Уже відомо, що столичний візерунок на диво-писанці виконають відомі майстрині розпису Людмила й Наталя Дворяківські, а проект малюнка належатиме Оксані Білоус. З початку фестивалю задана писанка мандрує регіонами

України, де місцеві митці долучаються до її розписування. Загалом до Великодня у кожному обласному центрі на головній площі буде розміщено свою унікальну писанку заввишки близько чотирьох метрів. Така незвичайна всеукраїнська експозиція стане прелюдією до загальнонаціонального «Параду вишиванок-2012», що має відбутися на День Незалежності України. Всі писанки зрештою привезуть до Києва, і ними можна буде помилуватися 24 серпня на загаданому Параді вишиванок, що вважатиметься також і першим національним карнавалом.

МОЖЕМО!

Ми вже звикли милуватися чарівними представницями прекрасної статі у галузевих конкурсах «Нумо, дівчата!», «Міс «Південмашу», «Міс «Космомашу», «Проф-Lady» тощо. «А хіба гірші молоді хлопці? – подумала наша сильна половина. – Тим більше, працівники провідного підприємства ракетно-космічної галузі України – «Південмашу?!»

НА ПОДІУМІ – МІСТЕРИ «ПІВДЕНМАШУ»

З одного боку, хотілося зробити сюрприз жінкам, з іншого, не за горами професійне свято – День космонавтики, здебільшого все ж таки свято чоловіче! Одне слово, ідея провести чоловічий конкурс «Містер «Південмашу» припала до смаку всім; її охоче підтримали та зголосилися реалізувати комісія профкому роботи з молоддю (голова Анжела Огієнко) і Рада молодих працівників підприємства (голова Олесь Степаненко). Залучився до його організації і заступник директора Палацу машинобудівників Сергій Біканов. Тому, мабуть, конкурсанти й спромоглися невимушено й перекожливо розкрити свої таланти перед глядачами у залі на тисячу місць.

Отже, вперше на сцені заводського Палацу культури (директор Володимир Боярин) відбувся конкурс «Містер «Південмашу». Вісім хлопців, набравшись сміливості, вийшли на сцену показати себе. Більше того, їм удалося приємно здивувати й порадувати зал. Ці молоді люди – представники різних професій: від верстатників і майстрів до інженерів та головних спеціалістів заводських підрозділів.

Зрозуміло, журі цього разу було виключно жіноче: Анжела Огієнко, головний бухгалтер профкому Надія Сподинець, голова комітету у справах сім'ї й молоді Красногвардійського району Дніпропетровська Яна Шегельська, заступник начальника соціально-побутового уп-

равління заводу Валентина Сирота, спонсор і партнер усіх молодіжних заходів, директор туристичної фірми «Арго» Наталя Телкова.

Учасники конкурсу мали виконати чотири завдання. Передусім їм належало репрезентувати себе; далі – гарно привітати жінок із 8 Березня; тож хто співав, хто вірші читав, а хто розповідав легенди... Третє змагання планувалося як спортивне, але обернулося на конкурс... компліментів, і хлопцям таки вдалося нагородити жінок гарними, свіжими й незвичайними словами захоплення. Наостанок відбувся конкурс кліпів: конкурсанти пародіювали пісні відомих виконавців, присвячені жінкам.

Урешті-решт враження від усього побаченого й по-

чутого перевершило найсміливіші сподівання. А коли оголошували кращих у різних номінаціях і призвище переможця, то зал вибухнув шквалом овацій. Усі учасники конкурсу отримали пам'ятні подарунки й сувеніри, а «Містер «Південмашу» – Сергій Манушин одержав безплатну путівку до заводського пансіонату санаторного типу в Свпаторії.

Хотілося б, аби перший конкурс «Містер «Південмашу» виявився гарним прикладом для решти космомашівців і дістав продовження. Бо ж наші чоловіки варті цього!

БОРИС МЕЛЬНИЧЕНКО,
ЗАСТУПНИК ГОЛОВИ ЦК
ПРОФСПІЛКИ
«КОСМОМАСШ» УКРАЇНИ
ФОТО
ОЛЕСІ СТЕПАНЕНКО

ЗНОВУ В ЛОНДОНІ

ЗНАЄТЕ, ЯКИМ ВІН ХЛОПЦЕМ БУВ?

Торік, приурочивши святкову подію до 50-річчя з початку епохи пілотованих польотів у космос, у Лондоні урочисто відкрили пам'ятник першому космонавту планети Юрію Гагаріну. Монумент виготовили в Іжевську; він є точною копією скульптури Анатолія Новикова 1984 року, що її встановлено перед професійним ліцеєм у м. Люберці (колишнє ремісничче училище), де з 1949 до 1951 року навчався майбутній космонавт.

Російська сторона подякувала владі Великобританії за те, що саме в Лондоні було встановлення цей пам'ятник, котрий формально вважається подарунком Британській раді від Роскосмосу. Монумент (на постаменті з білого каменю) височить у самому центрі столиці, поблизу штаб-квартири Британської ради і на-

проти пам'ятника англійському мореплавцеві Джеймсу Куку, біля Трафальгурської площі на алеї Мелл, що прямує до Букінгемського палацу. Гагаріна в Англії знають і люблять; досі його часто сприймають здебільшого як просту, доброзичливу, відкриту людину. Зрештою, відомо, що візит Юрія Гагаріна до Великобританії

1961 року, на піку його слави, спершу ініціювала профспілка ливарників (адже космонавт розпочинав свій трудовий шлях саме як ливарник). А вже потому до програми перебування додалися зустрічі з прем'єр-міністром Гарольдом Макмілланом і Королевою Великої Британії Єлизаветою II. Тож чи слід дивуватися, що Гагарін

зачарував саму англійську королеву? Не кажучи вже про її підданих! До речі, поряд із пам'ятником розташоване Адміралтейство, де колишній прем'єр-міністр приймав Ю. Гагаріна під час його візиту. Отже, все символічно у цьому заході. Дочка першого космонавта Олена Гагаріна, директор музею Московського Кремля, представила мешканцям британської столиці пам'ятник своєму видатному батькові. А зрештою, планується, що монумент височитиме у центрі Лондона рівно рік. Згодом його буде передано до одного з британських культурних інститутів.

СТОРИНКУ ПІДГОТУВАЛА
ТЕТЯНА МОРГУН, «ПВ»

БІАТЛОН

СЕМЕРЕНКИ НЕ ДІСТАЛИСЯ ДО ПОДІУМУ

У московських «Лужниках» відбулася біатлонна Гонка чемпіонів за участі практично всіх найсильніших біатлоністів світу.

Україну представляли сестри Віта і Валя Семеренки. Формат змагань передбачав мас-старту у жінок і чоловіків (5 кіл по 1250 метрів), а вже за їх результатами спортсмени виборювали нагороди у змішаних естафетах.

У жіночій відбірковій гонці Віта Семеренко з одним промахом фінішувала п'ятою, відставши від переможниці французьки Марі Дорен Абер на 31 секунду. А Валя Семеренко (два промахи) замкнула десятку, у підсумку програвши Абер понад 49 секунд. У чоловіків першим виявився словенець Яков Фак; за ним пере-

тнули фінішу стрічку росіянин Антон Шипулін і норвежець Еміль Свендсен. У вирішальній змішаній естафеті тріумфували фінська біатлоністка Кайса Макарайнен, шведський стріляючий лижник Бйорн Феррі, які лише на 0,5 секунди випередили словацько-російську пару Анастасія Кузьміна/Антон Шипулін. Третіми дістали фінішу французи Марі Дорен Абер/Симон Фуркад. Віта Семеренко у парі з норвежем Гар'ей Бьйо фінішували сьомими, Валя з росіянином Іваном Черезовим стали дев'ятими.

ФЕХТУВАННЯ

«СРІБЛО» ІВЧЕНКО МОСКОВСЬКОЇ ПРОБИ

На юніорському чемпіонаті світу з фехтування, який приймала столиця Росії, за перемогу змагалися понад дві тисячі учасників.

В індивідуальному турнірі серед юніорок із фехтування на шпагах українка Анастасія Івченко виборола срібну нагороду. У фінальній дуелі суперницею нашої співвітчизниці виявилася господарка змагань Тетяна Гудко-

ва, якій, певно, і рідні стіни допомогли – 15:10. Третє місце поділили естонка Катріна Лехіс і китайка Лінь Шен. А в індивідуальній першості шпажистів кращий з українців Роман Свічкач посів 23-тє місце.

РЕГБІ

ДІВЧАТА ПЕРЕМАГАЮТЬ В ОДЕСІ

Жіноча збірна України з регбі-7 впевнено тріумфувала на Міжнародному товариському турнірі, який минулого тижня приймала Одеса.

За нагороди боролися чотири збірні – перший і другий склади збірної України, збірна Грузії та збірна Молдови. Під час групового етапу перша команда України не знала собі рівних: суперниці були переможені без жодних шансів на успіх (Україна-I – Грузія – 33:7,

Україна-I – Молдова – 38:0, Україна-I – Україна-II – 33:7). Грузинки перемогли другий склад господарів турніру (22:0) і молдаванок (24:12), останні, у свою чергу, програли ще й Україні-II (12:24). У матчі за третє місце друга збірна України розгромила Молдавію 31:0, а в боротьбі за перемогу на турнірі перша команда впевнено здолала опір гостей із Кавказу – 22:0.

ФУТБОЛ

Боротьба у вітчизняній футбольній Прем'єр-лізі вступає у завершальну стадію. Матчі чергового туру визначили як мінімум бронзового призера, провели ротацію на протилежному полюсі турнірної таблиці. Тож з кожним наступним поединком дедалі безкомпромісніше поставатиме питання про майбутнього чемпіона, а також невдах, які за підсумками сезону змушені будуть прощатися з елітним дивізіоном.

Арбітр Юрій Вакс став головною дійовою особою матчу «Шахтар» – «Динамо». Фото shakhtar.com

У БОРОТЬБІ ЗА «ЗОЛОТО» БУДЕ «ЗОЛОТИЙ МАТЧ»?

У центральному матчі туру (й другого кола, безперечно) зустрічалися «Динамо» і «Шахтар». На переповненій «Донбас Арені» кияни зобов'язані були як мінімум відстояти нічию, аби зберегти відрив у три очки від переслідувачів у гонитві за черговим чемпіонським титулом. Водночас господарям поля будь-якою ціною необхідна була перемога, аби зрівня-

тися з конкурентами за здобутими очками. «Будь-якою ціною»... На жаль, інколи стали вислови набувають буквального значення. І нехай у цьому випадку не йдеться безпосередньо про донецчан, які вийшли на матч надвмотивованими і турнірними завданнями, і підтримкою переповнених трибун, і, ймовірно, певними матеріальними заохоченнями за позитивний результат із боку власника клубу. Це нормально і природно. Інша річ, що на протилежній половині поля на них чекали не менш вмотивовані кияни. Також турнірними завданнями, не менш вірогідно – матеріальними стимулами, і, переконалим, так само – переповненими трибунами. Позаяк грати на переповненому глядачами стадіоні, нехай це і вболівальники суперника, – це також неабияка мотивація. І задоволення! Як для гравців, так і для уболівальни-

ків, які зазвичай приходять на футбольний матч як на священнодійство. Однак при цьому роль жерця (арбітра) має бути зведена до мінімуму. Не дарма кажуть, що найкращий арбітр у полі – той, якого не видно.

Даруйте, що передмова про матч «Шахтар» – «Динамо», затягнулася. Але її не можна уникнути, зважаючи на роль арбітра в цьому поединку. Юрій Вакс відіграв вирішальну роль у розвитку подій на полі, а відтак – і в підсумковому результаті матчу.

Немає підстав говорити про зловмисну упередженість судді щодо однієї з команд. Однак наврайд чи від того уболівальникам «Динамо» легше. Що говорити вже про гравців і тренерів «біло-блакитних»? Хоч як не дискутувати, видалення Гармаша відверто внесло злам у перебіг подій на полі. Які були підстави в арбітра залишити киян у меншості, пред'явивши

півзахисникові другу жовту картку? Думаю, що це предмет окремого дослідження відповідних структур. Суддівський корпус України нині очолює авторитетний у минулому арбітр П'єрлуїджі Колліна, тож йому, як кажуть, і карти в руки. Дізнаємося, яким буде його вердикт і що скажуть у контрольно-дисциплінарному комітеті ФФУ. А поки перше, що приходить у голову, – це пропозиція повернутися до колишньої практики запрошувати на принципові матчі іноземних арбітрів. Тоді, безперечно, можна буде уникнути будь-яких підозр як у підкупі рефері матчу, так і в психологічному тиску на нього.

Тим часом визначився третій призер чемпіонату. Зігравши вничю у Дніпропетровську, «Металіст» став недосяжним для «Дніпра» у турнірній таблиці. Це вже шостий поспіль «бронзовий» фініш харків'ян!

РЕЗУЛЬТАТИ МАТЧІВ 26-ГО ТУРУ

- 6 квітня**
Волинь 0:0 Ворскла
Арсенал 4:1 Оболонь
- 7 квітня**
Шахтар 2:0 Динамо
Карпати 0:2 Металург Д
Чорноморськ 2:3 Зоря
- 8 квітня**
Іллічівець 0:2 Таврія
Кривбас 1:2 Олександрія
- 9 квітня**
Дніпро 2:2 Металіст

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА

ЮВІЛЕЙНА СПАРТАКІАДА ОСВІТЯН

На Закарпатті стартувала ювілейна Х обласна спартакіада працівників закладів та установ освіти. Організували змагання управління освіти і науки Закарпатської обласної адміністрації (начальник депутат обласної ради Михайло Мотилчак), обком профспілки працівників освіти і науки (голова Василь Балаж) за активної допомоги обласної ради ФСТ «Україна» (голова Владислав Кушнірчук).

В Ужгородському спортивному комплексі «Юність» відбулися змагання з перших трьох видів спартакіади – шахів, шашок і настільного тенісу, в яких узяли участь 18 команд

міст і районів області. Вони проходили в напруженій спортивній боротьбі, а за перебігом подій уважно стежили члени суддівської колегії на чолі із суддею національної ка-

тегорії, майстром спорту Анатолієм Плехановим. У змаганнях із шашок найсильнішими виявилися Галина Вікніна та Йосип Ганич з Ужгорода. У шахах переможцями стали Любов Галас (Міжгірський район) і Василь Данашевський (Мукачівський район). У змаганнях із настільного тенісу перемогли Інга Ерхова (Перечинський район) і Золтан Сіладі (Виноградівський район). Переможці спартакіади отримали нагороди від організаторів цього свята спорту і здоров'я.

У Великому Березному, Міжгір'ї, Іршаві та Хусті відбулися зональні змагання з міні-футболу, чоловічого та жіночого волейболу, а їх переможці здобули право виступати у фінальних змаганнях галузевої спартакіади з цих видів спорту, які відбудуться в Ужгороді.

**СЕРГІЙ БАРАНЧИКОВ,
ЗАКАРПАТТЯ
ФОТО АВТОРА**

СТОРИКУ ПІДГОТУВАВ
**ВОЛОДИМИР ПОЛЕТАЄВ,
СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ «ПВ»**

